

Sygn. akt VI U 3431/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 8 kwietnia 2014 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania **I. W.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.**

z dnia 11 października 2013 r. znak (...)

w sprawie: **I. W.**

przeciwko: **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych**

Oddziałowi w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

oddala odwołanie.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt VI U 3431/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 października 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. – po rozpoznaniu wniosku I. W. z dnia 15 lipca 2013r. – odmówił wnioskodawczyni (ubezpieczonej) prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu swego stanowiska organ rentowy wskazał, iż orzeczeniem z dnia 19 września 2013r. Lekarz Orzecznik ZUS stwierdził, że ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy (okresowo do stycznia 2014r.) lecz niezdolność ta powstała 1 maja 2013r., to jest przed dniem 1 lipca 2013r., a w dziesięcioleciu liczonym od 2 maja 2003r. do 1 maja 2013r. ubezpieczona udowodniła 4 lata i 8 miesięcy okresów składkowych i nieskładkowych, zamiast wymaganych w art. 57 w zw. z art. 58 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych 5 lat. Organ rentowy podał także wszystkie okresy składkowe (przypadające w ostatnim 10-leciu przed powstaniem niezdolności do pracy), które zaliczył do oceny uprawnień rentowych ubezpieczonej.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła ubezpieczona domagając się jej zmiany poprzez przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy. Uzasadniając swoje żądanie powoływała się ona na swój zły stan zdrowia oraz podnosiła, iż

według posiadanych przez nią informacji opiekę nad niepełnosprawnym dzieckiem – którą sprawowała w latach 1998-2003 – zalicza się do wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania ponownie argumentując, iż w dziesięcioleciu liczonym przed powstaniem niezdolności do pracy ubezpieczona nie udokumentowała wymaganego okresu ubezpieczenia.

Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje:

Ubezpieczona I. W. (urodz. (...)) w dniu 15 lipca 2013r. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w B. wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Orzeczeniem z dnia 28 sierpnia 2013r. Lekarz Orzecznik ZUS ustalił, iż ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy do 31 stycznia 2014r. oraz iż niezdolność ta powstała przed 1 lipca 2013r. Na wniosek organu rentowego z dnia 16 września 2013r. o podanie dokładnej daty powstania u ubezpieczonej częściowej niezdolności do pracy Lekarz Orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 19 września 2013r. ponownie ustalił, iż ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy do 31 stycznia 2014r. oraz iż niezdolność ta powstała 1 maja 2013r., to jest przed 1 lipca 2013r.

(dowody: orzeczenie Lekarza Orzecznika oraz pozostałe dokumenty w aktach organu rentowego).

Ubezpieczona nie zaskarżyła powyższych orzeczeń Lekarza Orzecznika ZUS mimo prawidłowego pouczenia jej przez organ rentowy o możliwości wniesienia sprzeciwu do Komisji Lekarskiej ZUS w terminie 14 dni od doręczenia jej tych orzeczeń Lekarza Orzecznika (potwierdzenie odbioru orzeczeń Lekarza Orzecznika wraz z pouczeniem – k. 39 i zwrotne potwierdzenie odbioru dołączone do orzeczenia z dnia 19 września 2013r. – w aktach organu rentowego).

W dziesięcioleciu liczonym przed powstaniem niezdolności do pracy (orzeczonej przez Lekarza Orzecznika na dzień 1 maja 2013r.) ubezpieczona posiadała okres ubezpieczeniowy (suma okresów składkowych i nieskładkowych) w wymiarze 4 lat i 8 miesięcy. Suma okresów składkowych i nieskładkowych posiadanych przez ubezpieczoną wynosi 20 lat i 13 dni, w tym samych okresów składkowych 13 lat 9 miesięcy i 10 dni.

(dowody: dokumenty w aktach organu rentowego, w tym raporty ustalenia uprawnień do świadczenia k. 36 i karta przebiegu zatrudnienia- k.46).

Okolicznością niesporną między stronami było to, iż ubezpieczona I. W. nie posiadała okresu składkowego w wymiarze co najmniej 25 lat.

Na tle wyżej ustalonych okoliczności faktycznych spór w sprawie nie dotyczył kwestii czy ubezpieczona jest niezdolna do pracy (gdyż tę niezdolność stwierdzały wydane w sprawie orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS) lecz spełnienia przez ubezpieczoną koniecznego warunku nabycia prawa do renty wynikającego z art. 57 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 58 ust. 1 pkt 5 i ust.2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 1440 ze zm. – dalej oznaczanej jako ustawa emerytalna).

Zgodnie z tymi unormowaniami renta z tytułu niezdolności do pracy przysługująca ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, wskazanych w punkcie 3 ust.1 art. 57 albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W przypadku ubezpieczonego, u którego niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat (a do tej kategorii ubezpieczonych zalicza się I. W.), warunek posiadania wymaganego okresu składkowego uważa się za spełniony, gdy osiągnął on okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 5 lat, przy czym okres tych 5 lat powinien

przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed złożeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy.

Ubezpieczona złożyła wniosek o rentę w dniu 15 lipca 2013r., natomiast data powstania jej niezdolności do pracy ustalona została w sposób wiążący także dla Sądu orzekającego w niniejszej sprawie na dzień 1 maja 2013r. orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 19 września 2013r., od którego nie wniosła ona sprzeciwu do Komisji Lekarskiej ZUS. Brak zaskarżenia przez ubezpieczoną tego orzeczenia powodował, iż w procesie wszczętym na skutek jej odwołania, data powstania jej częściowej niezdolności do pracy nie mogła być już kwestionowana (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21.05.2010r. I UK 23/10 – opublikowany w systemie informacji prawnej LEX pod nr 604207).

Okolicznością istotną dla rozstrzygnięcia sporu było w tej sytuacji ustalenie czy ubezpieczona w dziesięcioleciu liczącym przed dniem złożenia wniosku o rentę albo przed dniem powstania niezdolności do pracy posiadała wymagany w art. 57 ust.1 pkt 2 okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze co najmniej 5 lat (art.58 ust.1 pkt 5 w związku z ust. 2 tego przepisu ustawy emerytalnej).

Zebrany w sprawie materiał dowodowy (w szczególności dokumenty dotyczące zatrudnienia ubezpieczonej oraz jej okresów nieskładkowych) wskazywały, iż ubezpieczona nie spełnia powyższego warunku nabycia prawa do świadczenia albowiem w okresie od 2 maja 2003r. do 1 maja 2013r. legitymowała się okresami składkowym i nieskładkowym w wymiarze 4 lat i 8 miesięcy (karta przebiegu zatrudnienia – k. 46 akt rentowych oraz raport ustalenia uprawnień do świadczenia k. 36 akt rentowych).

W odwołaniu ubezpieczona domagała się zaliczenia do powyższego tego okresu 4 lat i 8 miesięcy, opieki nad swoim niepełnosprawnym synem, którą sprawowała w latach 1998 – 2003. Z powyższych dokumentów, jak również z treści zaskarżonej decyzji wynika, iż do okresów uwzględnionych przez organ rentowy przy ocenie uprawnień rentowych ubezpieczonej zaliczony został okres nieskładkowy od 1 maja 2003r. do 16 października 2003r. Okoliczności tej ubezpieczona nie dostrzegła przy formułowaniu zarzutu odwołania, co do nieuwzględnienia przez organ rentowy jej wniosku o rentę.

W toku procesu ubezpieczona powoływała się też na zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wydane przez Starostę T. (k. 17 akt sprawy), dokumentujące iż w okresach od 1 czerwca 2008r. do 2 listopada 2008r. oraz od 4 listopada 2008r. do 30 listopada 2008r. pobierała ona zasiłek szkoleniowy- stypendium. Na rozprawie oświadczyła też do protokołu, iż nie dysponuje innymi dokumentami, niż te które złożyła w sprawie i które dotyczyłyby posiadania przez nią dalszych okresów składkowych i nieskładkowych nieuwzględnionych przez organ rentowy (e-protokół rozprawy k. 25 oraz skrócony protokół rozprawy k. 24-25 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił w tej kwestii, iż okresy składkowe wskazane w treści powyższego zaświadczenia Starosty T. zostały zaliczone przez organ rentowy do posiadanego przez ubezpieczoną okresu składkowego i nieskładkowego w wymiarze 4 lat i 8 miesięcy, co wynika zarówno z uzasadnienia zaskarżonej decyzji, jak i z karty przebiegu zatrudnienia ubezpieczonej i raportu ustalenia uprawnień do świadczenia (k. 36 i 46 akt rentowych) oraz zaświadczenia Starosty T. z dnia 3 lipca 2013r. (k. 17 akt rentowych).

Powyższe ustalenia wskazują zatem na niespełnienie przez ubezpieczoną koniecznego warunku nabycia prawa do renty - posiadania co najmniej 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych w ostatnim dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy. Wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego ubezpieczona nie posiadała także w dziesięcioleciu przed złożeniem wniosku o rentę gdyż według raportu ustalenia uprawnień do świadczenia (k. 36 akt rentowych) suma tych okresów na dzień 1 lipca 2013r. wynosiła tylko 4 lata 4 miesiące i 14 dni.

Ubezpieczona nie posiadała także okresu składkowego w wymiarze co najmniej 25 lat, co uniemożliwiło zastosowanie wobec niej przepisu art. 58 ust. 4 ustawy emerytalnej przewidującego, możliwość niestosowania ust. 2 art. 58 tej ustawy do tych ubezpieczonych, którzy udowodnili okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat w przypadku kobiety.

Przedstawione wyżej motywy uzasadniały zatem oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴§1 kodeksu postępowania cywilnego, gdyż nie było podstaw do jego uwzględnienia w powołanych wyżej przepisach prawa materialnego.

Na oryginale właściwy podpis.